

Redacțiunea Administrativă
 Tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
 Scrierile nefrancoate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
 Birourile de abonament:
 Brașov, piața mare Nr. 22
 Inserate mai primite în Viena
 Rudolfi Mosse Haasenstein & Volger
 (Wito Haas), Henris Schölk, Alois
 Morad, M. Dukes, A. Oppelt, J. Dornberg;
 în Budapesta: A. V. Goldberger
 Anton Mayer Eckstein Bernat;
 în Frankfurt: G. L. Damb; în Ham-
 burg: A. Steiner
 Prețurile inserțiilor: o serie
 garmondă pe o coloană 6 cr.
 și 80 cr. simbru pentru o pu-
 blicație. Publicări mai dese
 după tarife și învoială.
 Reclame pe pagina III-a o
 serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta” este în să-care dt.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 10 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumără la toate oficiile
 postale din țară și din afară
 și la dd. colectorilor.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piațamare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. sau
 15 bani.
 Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Nr. 131.

Brașov, Joi 13 (25) Iunie.

1891

Brașov, 12 Iunie v.

Cea mai ciudată dintre toate numirile de fișpani, ce s'au făcută acum de curând, este numirea lui Guido de Bausnern la Făgăraș. Și acesta mai întâi pentru-că ea s'a făcută, după cum spun foile guvernamentale, cu scopul de a „liniști”, și a „mulțami” pe Sași; apoi pentru-că, cum pretind aceleși foi, fișpanatul dela Făgăraș s'a dat lui Bausnern ca premiu pentru activitatea sa de 15 ani, ca membru al partidei guvernamentale, și pentru silințele, ce și le-a dat împreună cu colegii săi Sași din aceeași partidă, de a atrage pe Sașii ardeleni în tabera guvernului, a-i face, cum dice „P. Lloyd”, „să pășescă pe cărările lealității”, ceea ce i-ar fi și succesul cu ocaziunea Sachsen-tagului din anul trecut; în fine este ciudată numirea lui Bausnern la Făgăraș mai ales pentru-că aici e vorba de un comitat curat românesc, unde abia se află 2-3 comune săsești, și și acestea mixte. De aceea foile săsești s'au și grăbită a declara, că numirea lui Bausnern în Făgăraș nu stă nici într'o legătură cu interesele săsești.

După ce este învederat și nu mai are lipsă de esplicare, că nici cu interesele românești nu poate sta în legătură acesta numire, urmază logic, că ea e menită a servi intereselor guvernului, de-orece nu se poate admite, că acesta l'a făcut pe Bausnern să fișpan la Făgăraș numai pentru serviciile sale din trecut, fără de a i mai cere și pentru viitor astfel de servicii.

Și într'u adevăr, ne și spune numita foiă a guvernului, că Bausnern a primit un cerc de activitate, unde după dorința inimei sale, poate să lucreze pentru întărirea ideii de stat maghiar,

unde poate face minuni în administrațiune și poate câștiga aderenți pentru predarea ei în mâinile statului.

În asemenea împrejurări este curată ironia, decât foia pestană feliicită comitatului Făgărașului pentru noul său fișpan, căci e clar, că schimbându-se persoanele numai, Românii n'au să se aștepte la nimic. „Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor” — dice proverbul nostru.

Deci noi nu avem să cântăm osanale nici celui ce se duce, nici celui ce vine. Ne mărginim să scriem pentru a-l pune o întrebare d-lui fișpan Mihail de Horvath, care se pregătește a părăsi Făgărașul. De periodul funcționării d-sale ne lăgă o amintire durerosă; scim adevărat, că au fost înglodate în datorii și aservite economice comunele românești pe 50 de ani sub cuvânt de construcții de căi ferate. De-orece primele rate au fost solvite de comune, ér în proiectul prezentat de guvern pentru construirea căii ferate Sibiu—Avrig—Turnu-roșu nimic nu se amintesc despre data construirii căii ferate din țera Oltului, am ruga pe d-lui fișpan, ca înainte de plecare să binevoască a ne lămuri despre sumele încasate și felul întrebunțării lor? Și acesta cu atât mai mult, cu cât, după ce d-lui fișpan a umblat din casă în casă să cêră votarea sumelor pentru calea ferată, gurile rele au lătit vorba, că primele sume vârsate de comitat ar fi servit nu pentru cumpărare de șini și faceri de terasamente, ci pentru alte scopuri?

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Iunie.

— Diarul „Berliner Tgbt” anunță din Roma, că alianța triplă încă nu s'a reînnoit, d'ér se va reînnoii în zilele a-

ceste. Pertractările cu Italia se vor face în Berlin și adevărat în mod secret așa încât afară de regele Umberto și de ministrul președinte di Rudini nici chiar cercurile politice mai înalte din Italia nu vor fi încunoscinate despre acesta. În cercurile diplomatice din Berlin se recunoște statornicia lui Rudini de a reînnoii tripla alianță, cu atât mai vârtos, cu cât nu tot dintr'colegii săi sunt așa de zeloși, ca și d'ensul. În urma atitudinii lui Rudini, Anglia a promis, că deși nu va intra formal în alianța triplă, cu toate acestea în casu de răboiu va sta pe partea alianței triple. Răspundibilitatea acestor sciri rămâne în sarcina corespondentului numitei foi.

— În cercurile politice din Belgrad se vorbește mult despre o vizită a principelui Nichita și a lui Ignatjev la Belgrad. Semioficioasă „Odjek” vorbind despre această vizită, dice, că nu știe, decât vor veni la Belgrad, d'ér ospitalitatea nici lor nu li se va denega, cum la timbul său nu s'a denegat nici moștenitorului Rudolf și principelui Battenberg. S'érbia de astăzi primesc deopotrivă ospitalu pe orî ce óspe, ar veni el dela Cetinie, sau dela Petersburg, dela Viena sau Sofia. S'érbia își cunoște poziția și puterea, dreptul și datorința sa. Guvernul radical își valorază pe deplin răspundibilitatea. S'érbia nu va lunea de pe calea dreptă a intereselor sale bine pricepute.

— Împăratul Vilhelm a închis sesiunea dietei prusiane în 20 Iunie n.c., printr'un discurs al tronului, în care mulțumi membrilor dietei pentru stăruința și zelul, ce l'au arătat ducându în deplinire mai multe reforme, precum îmbunătățirea sistemului de dare, consolidarea administrațiunii financiare, stabilirea unui regulament pentru comunele rurale (Landgemeindeordnung) aplanarea diferențelor pe t'érmul politic bisericesc și altele. Apoi împăratul d'ise între altele: „Cu mulțămire recunoscută că perioada acesta de ședințe a

dat fructe bogate, și eu sper dimpreună cu poporul meu, că fructele aceste vor fi folositoare prin binecuvântările păcii, despre a căreia periclitate n'am motiv de a mă teme și spre susținerea acestei păci va fi îndreptată străduința mea.” Cuvintele aceste au fost întimpinate cu viue aplause. După ce fini împăratul discursul său, cancelarul imperiului Caprivi, pășind înaintea tronului, declară, că din ordinul împăratului sesiunea dietei s'a închisă.

Din Petersburg se scrie: Afară de generalul Obrucheff, a mai plecat și generalul Ciagin în Franca pentru ca să ia în primire dela Francesi cele 500,000 de puscă, ce le-au comandat guvernul rusesc. Ciagin s'a exprimat, că armarea armatei active rusesce și a rezervelor cu arme de sistem nou se va termina în doi ani. Mai multe fabrici germane s'au oferit cu furnizarea de puscă, d'ér au fost respinse. Diarului „Munch. Allgm. Ztg.” i-se scrie din Paris, că propunerea de alianță a Franciei nu numai că nu a fost respinsă de Rusia, d'ér a fost și complectată în detailu.

SCRILE ȚILEI.

— 12 (24) Iunie.

Fabrică favorisată. Ministru de comerț în înțelegere cu ministru de finanțe a concesit favorurile de stat cuprinse în articolul 13 din anul 1890, firmei din Brașov Martin Copony, pentru fabricile de hârtă ale acesteia din Prejmer, Zernesc și Tohanul-vechiu, pe termen de 10 ani, începând dela 1 Iulie n. c.

Scandalul baccarat. Diarul „Truth” află, că împăratul Wilhelm într'o scrisore adresată reginei Angliei, a desaprobat atitudinea prințului de Wales în procesul baccarat și a protestat în contra acestuia din punct de vedere militar. Motivul acestei plângerî l'a dat împrejurarea, că prințul de Wales e șeful regimentului de husari Blücher.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(10)

DOCUMENTE

privitoare la mișcările Românilor din anii 1848—49.

Publicate de Silvestru Moldovanu.

II.

Chitanțe.

Anul 1848.

für 1 Fass . . . 54 kr.

„ 2 Săke à 1. 2 fl. —

„ 1 Kastel . . . 17 1/2

2 fl. 71 1/2 sind richtig gezahlt.

Karlsburg, 20. Jänner 1848.

Wagner m. p.
ober-zeupost.

Vidit

Iancu m. p.

prefect.

Pe dos:

Pos. 23.

QUIETANTIA.*

Despre Doi Rf. 8 xr. C. m. kare eu mai zosz iszkelitu in zioa de asztez din feru meu am fekut 16 potkove si liam si betut szusz ku kuile mele de tote

*) Tote chitanțele de mai jos sunt scrise cu litere latine.

potkove szokotind kite 8 xr. c. m. in zioa de asztez fere hibe la mina cassa perceptoreszke a Kimpeniuluj eam primit kunozsk, — Kimpien, Noemvrie 30/18 1848.

Idest 2 kf. 8 xr. m. c.

× Moduna Lup
kovats din Kimpen.

Vidit

Avram Iancu m. p.

Prefect.

Pe dos:

Pos. 25.

QUIETANTIA.

Despre Patru Zlotzi Rf. 16 xr. in arszint kare eu mai zosz iszkelitu in mai multe rinduri din feru meu am potkovit kai umblatori Forspan asa si domnestyi umblind keletorind in Lipsa kuvintsoasze prekum in zioa de asztez fere hibe la mina mea eam primit din Cassa Perceptoreszke din Kimpen kunozsk, — Kimpien Noemvrie 30/18 1848.

adeke 4 Rf. 16 xr. om.

× Hriza Lup
Faur de fer
din Kimpien.

Vidit

Avram Iancu m. p.

Prefect.

Pe dos:

Pos. 26.

QUIETANTIA.

Pa Doi Ploti x. in Arcint cari

mai dios subt scrisu pentru lucratu la Tunuri in 4 dile cu tisigurile mele — si pentru potcovitu mai multor cai din fieru meu, din bani Satului iam primitu despre care adevred. — Campeny 24 Decembre 1848.

adeca 2 f. 10 xr. Cm.

vidi Iancu m. p.

prefect

Pe dos:

Pos. 28.

QUIETANTIA.

Despre 20. — doadece de floreni bani in argentu, cari subscrisulu in pretiulu unei caruce cumparata dela mine pe sama tunurilor de feru cumca din cassa districtuala a Campeniului dreptu i-am primitu marturisescu in campeni a 28-a 1848.

vidit

Iancu m. p.

prefect

Pe dos:

Pos. 27.

1849.

QUIETANTIA.

Pentru On. fior. in valuta care Dascalovicu Ilie dandu diece legaturi de sparga subtire pe sama patroaleloru

facute fiecare legatura cu sasa xri in v. iau luatu din cassa districtuala.

Campeni 18 Ian. 1849.

Dionysie Darabanu m. p.

ad. 1 fior. in v.

Notariu primariu.

Dascalovicu Ilie m. p.

Pe dos:

Pos. 30.

QUIETANTIA.

Pentru patru fior. in valuta care Perceptoru Nicolae Sabau cumparand pre sama protoaleloru facande sparga subtire, fie care legatura cu sasa xri in valuta din Cassa districtuala iau datu pentru dansa in mana Pop Mariutii dinu Abrud.

Campeni 18 Ian. 1849.

Dionysie Darabanu m. p.

adeca pentru 4 fior. in v.

Notariu primariu.

Pe dos:

Pos. 18.

QUIETANTIA.

Despre cincideci si patru xr. in argintu care sau datu din Cassa districtuala a Prefecturei pe 5 legeturi de sparge si on. firtei de drot galbinu pe sama tunurilor.

Campeni, 5 Februar Annu 1849.

Despre 54 xr. cm.

Vidi Iancu m. p.

Prefect.

Sabo Nicolae m. p.

Perceptor.

Recunoștință. Școlarul *Vasilie Nicoruța* dela gimnaziul din Beiuș exprimă pe această cale sinceră recunoștință d-lui *Petru Herța*, profesorul la școala elementară din Beiuș, care l'a sprijinit în diverse chipuri pe cariera sa de școlar și acum de curând i-a făcut o colecție de 12 fl. aprôpe. La această colecție a contribuit d-lui *Herța* 2 fl., d-nii *Ilie Moga* protopresb. în Beiuș 1 fl., *Dem. Moga* notarul în Papmezeu 1 fl.; *B. Corbu* tel. abs. în Poeni de sus 50 cr.; și alții cu sume mai mici. Tutoilor contribuitorilor ajutoratul le exprimă recunoștință.

Alterări mentale. Din părțile Bozovicului se împărtășește, că acolo au obținut mai multe cazuri de alterări mentale. Astfel locuitorul *Lazar* Berdea din Prigor, fiind predominant de ideea fixă, că în pânțele lui se află o jivină a luat cuțitul și și-a spintecat pânțele, în urmarea căreia a murit în scurt timp. „*Foia Diecesană*” din Caransebeș crede, că aceste bôle provin din nutirea cu bureți veninoși și din folosirea necumpătată a unor spirituoase, care vor conține ingrediente stricicioase sănătății.

Pentru vizitatorii de la „Pétra mare”. Acei ce vizitează acest munte să fiă cu băgare de seamă și să nu lase casa de adăpost de pe „Pétra mare” fără de pază, fiindcă li se poate întâmpla ca celor trei turiști, cari întorcându-se de pe vârful „*Petrei mari*” la casă, aflară că li s'a furat vinul, pâinea și carnea. Făptuitorii necunoscuți au intrat prin coșul casei.

Sciri polițienesci. Se aduce la cunoștința publică, că deschizându-se linia *Brașov-Zărnesci*, cursele cu birja până la gara dela biserica *Bartolomeu*, și retour, până la luarea altor dispozițiuni, vor costa tot atâtu ca și cursele până la gara liniei ferate de stat. și anume ziua va costa o cursă 60 cr., și noaptea 80 cr.

Majestatea Sa la Cinci biserici.

În 21 Iunie n. c. Majestatea Sa monarhul se duse la Cinci biserici pentru a lua parte la sântirea noii biserici catedrale de acolo.

Ajungându pe peronul din Cinci biserici Majestatea Sa fu întâmpinată mai întâi de arhiducii *Iosif* și *Frideric*; primi apoi raporturile generalilor armatei de liniă și a honveșimei staționate acolo, și după aceea se întorse și întinse mâna ministrului-președinte *Szapary*, precum și ministrilor *Fejervary* și *Csaky*. Urmă apoi salutarea de binevenire a fiș-

panului *Kardos* în numele comitatului *Baranya* și a orașului *Cinci-biserici*. Mai vorbi *Maj.* Sa cu vre-o doi conți maghiari și apoi zăbind și pe ministrul *Croată Iosipovich* se apropiă de el și i întinse și lui mâna. După acestea plecă spre oraș într'o trăsură cu arhiducele *Frideric*, urmat de trăsurile ministrilor unguri îmbrăcați în „*diszmagyar*”. Se arangiasă și un bandleriu, ai căruia conducători încă erau în „*diszmagyar*”.

Majestatea Sa fu încuartată în palatul episcopesc unde primi în audiență pe diferitele deputațiuni. Intre cei primiți în audiență a fost și patriarhul sârbesc *George Brancovic* metropolitul din *Carlovăț*, care în numele bisericii sârbesce gr. or. salută pe monarhul printr'o vorbire cât se poate de lungă. Vorbirea și-o termină cu „*Eljen*” și „*Jivio!*” Întrebat fiind din partea monarhului, că sinodul când se va ține, *Brancovic* răspunde, că se va ține, câtă mai curând, deoarece e neapărat necesar să se aleagă episcopii mai ales la *Carlstadt*, dăr și ocuparea scaunului episcopesc din *Timișoara* este o necesitate ardețore. La ocuparea scaunelor episcopesci, „*Egyetértés*” asigură, că patriarhul pune deosebită pondă pe cunoșterea limbei maghiare.

Fișpanul conte *Pejasevich*, ca conducător al deputației comitatului *Veroșia (Veröcze)* și orașului *Osiek (Eszék)*, salută pe Majestatea Sa printr'o vorbire în limba croată, la care *M.* Sa răspunde în limba germană.

Deputației colective a municipiilor *transdunărene*, monarhul i-a vorbit despre reforma administrației, și că se bucură, că opiniunea publică judecă atât de corect reforma și că cea mai mare parte a comitatelor și municipiilor s'a pronunțat pentru ea, și adause, că națiunea „cu dreptășteptă înflorirea mai departe și dezvoltarea puternică a țerei dela reforma, care cei dreptă impune comitatelor renunțarea la multe drepturi predilecte, dăr lasă vieții comitatense și autonomiei încă un mare tărâm de mișcare.”

Acest răspuns al monarhului îl declară foile guvernului ca o învingere a d-lui *Szapary* în chestiunea reformei.

În ziua următoare 22 Iunie, monarhul a luat parte la sântirea catedralei, și după prânț a cercetat diferite localități din oraș, între cari a fost și seminarul clericilor franciscani bosniaci. Aci fu salutată monarhul de un *Bosniac*, care anume venise din *Bosnia* spre acest scop. Foile unguresci spun, că monarhul a întrebat, „dăcă noțiții bosniaci seiu acuma unguresce?” Superiorul a răspuns, că „nu seiu”, și monarhul, când s'a despărțit, și a

esprimată dorința, „să se silăscă să învețe câtă mai curând limba maghiară.”

Mai spun foile unguresci cu multă bucurie, că monarhul, vizitând fabrica de vinuri a lui *Littke*, a vorbit acolo numai unguresce.

Dupa prânț la 6 ore monarhul plecă spre *Fiume*.

Noul fișpan al Făgărașului.

Cu privire la numirea fișpanilor *Sibiului* și *Făgărașului* scrie guvernamentalul „*Pester Lloyd*” (Nr. 170 din 22 I. c.) următoarele:

„În legătură cu numirile aceste deja semnalate de noi, ne mai rămâne, să dăm expresiunea satisfacțiunei noastre, că *Guido de Bausnern* capătă un cerou de activitate, în care poate lucra după voia inimii sale pentru întărirea ideei de stat maghiar (!?) conform dorințelor sale celor mai ferbinți. Sunt deja 20 de ani impliniți, de când a intrat d-lui *Bausnern* în parlament și de 15 ani face parte el dintre cei mai stimați și mai văduți membri ai partidei liberale. Din incidentul acesta nu trebuie să mai repetăm, câtă a făcut el și colegii săi deputați *Sași*, cari ca și deus s'au alipit de partida liberală, pentru ca să aducă pe calea lealității pe conaționalii lor influențați din multe părți spre agitare și pentru ca să depărteze din ei neîncrederea artificială în contra ordinei nouă a lucrurilor. Ba în zilele aceste s'a arătat, că reprezentanții cercurilor electorale sârbesci, cari se țin de partida liberală prin statornicia lor, au putut să înduplece *Sachsentagul* la alcătuirea de rezoluțiuni, cari mijlociră trecerea la o eră nouă. Felicitând din inimă pe *Guido de Bausnern* din incidentul chiamării sale într'un nou cerou de activitate, credem că trebuie să dăm tributul recunoșterei noastre și tovarășilor săi din tabăra liberală, cari și ei au o parte convenită la schimbarea spiritelor pe vechiul fund regesc. Comitatului *Făgăraș* îi gratulăm pentru un fișpan, care în orice direcțiune e un bărbat modern, care de sigur nu cunoșce altă țintă, decât că să inaugureze o administrațiune de model și prin exemplul său propriu să câștige cât de mulți aderenți administrațiunei de stat.”

Congregațiunea,

asa numită de primăveră, a comitatului *Huniadôrei*, ținută în *Deva*, la 9 și 10 Iunie st. n.

III
Altă și congreagațiunea a luat cu totul altă față. Aristocrații cu sateliții lor și peste tot cei ce în noul proiect de lege, ce se pertractează acum în

dieta din *Pesta*, își veddă pericolitate influențele exercitate până aci în comitate, s'au pus în opozițiune cu comitele supremi și partida, ce vrea să petiționeze pentru introducerea sistemului de denu-mire.

În fruntea celorlă dintăiu era contele *Kun Géza*, președintele „onorar al *Kulturregyletului*” din *Clușiu* și membru la mai multe societăți literare din țară și străinătate.

Eu de câte-ori veddă și aud pe nobilul conte, ținându vorbiri în societăți și scopuri politice și șovinistice, totdeauna îl compătimesc din suflet. Un bărbat cu pretenții de erudit, ca contele *Kun Géza*, îi șede foarte rău ba face o impresiune comică, când vești, că nisce capete gôle îl împingă pe nisce terene, ce întunecă multă erudițiunea.

Nobilului conte i-s'ar pută deschide ochii odată ca să vedă, că *D-sa* nu e de societatea, în care de multe-ori e numai așa dăcându instrumentul, fiindcă erudițiunea *D-sale* nu este și nu poate fi compatibilă cu politica militantă șovinistă, nici cu comediele, ce fac *Kulturregyletului* din *Clușiu* și alte locuri. Un bărbat erudit nu poate fi șovinist și cei ce îl împingă să facă sfară cu mititeii alătura, nu-i sunt nici amici, nici stimateori.

În partea cealaltă ducea rolul *Szereday Aladar*, un alt deputat dietal ales, — după ajungerea în post bun a lui *Szatmari*, — după cum se alegă deputații acum.

Cei dintăi atăcau cu vehemență noul proiect din chestiune și se sileau a arăta și dovedi, câtă este de rea, nedreptă și neconstituțională legea, ce țintese la denumirea oficialilor administrativi, și estialți arătau și documentau, câtă de rău a fost până acuma, câtă abuz s'a comis la alegeri, și câtă pagubă și nedreptate s'a făcut atăta timp cetățenilor. Argumentele erau tari și la o parte și la cealaltă, prin urmare desbaterea a devenit din ce în ce mai interesantă, căci ambele părți își aveau motivele; o parte era îngrijită de ceea ce perde, și cealaltă era preocupată de ceea ce are să câștige în viitor.

Ar cuprinde prea mult loc, decât să reproducă și numai în estrăși câte s'au dăș în această desbatere, de aceea mă mărginesc a aminti numai atăta, că argumentele nu erau nouă, ci o parte le avea din foile guvernamentale, și cealaltă parte din foile opoziționale.

Propunerea lui *Szereday Aladar* țintea întră acolo, ca comitatul *Huniadôrei* să petiționeze la dieta *Ungariei*, pentru denumirea oficialilor administrativi, și a contelui *Kun Géza*, ca să

QUIETANTIA
Despre 10 — Dece floreni în argentu cari subșignatul în pretiulu sau plata Vecturei grăului prin mine adusu pa sama logerului din *Campeni* dreptu iam primitu marturisescu. — În *Campeni* 5 febr. 1849.
× *Alixendruciu Iancu* din Vidra
adecă 10 fl. în CM.
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

QUIETANTIA
Pa Trii Rf. în arsint cari mai sos subș scriu pentru lucru în 5 zile la *Tunuri*, cu foi, cu cerbuni schi lucretori mei, — din *Cassa Magistratuală* din *Campeni* am primit, despre care adevereș.
Campeni 5 Februar 1849.
× *Horida Lup* lucretorii de feru.
adecă 3 Rf. în cm.
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

QUIETANTIA
Despre 35 — Treideci și quinqui de floreni bani în Valute în pretiulu Costului (intertentii) la doi fabricanti de *Tunuri* datu prin mine în Spatiulu 1 Luna de zile cumca din *Cassa Districtuală* a *Campanei* dreptu iam primitu marturisescu. — *Campeni* 12 Februar 1849.
× *Georgiu Tiocu* Locuitoriu în *Campeni*
adecă 35 fl. în Valute
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

QUIETANTIE
Despre 15 floreni în argenti și un galben de aureu, care eu mai jos iscaluitul în plata mia pentru lucraria *Tunurilor* am primit din *Cassa districtuală* a *Campenului* eu acsasta adevereș — *Campeni* 19 Fbr. 1849.
ide st 15 fl. cm. și un aureu
Andrei Olajos versetor de arame
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

QUIETANTIA
Despre 20 f. i. e. dodioici floreni MC. care jau primit ca să calatorească la *Balgrad* pentru munițiune și jau dat subșcrisul:
1-o pe 2 cutii de capsuli 4 f. 40 cr. mc.
2-o ladii cari sor dat cu pravu 5 f. 20 cr. mc.
3-o Pentru forspont pan la *Balgrad* și indarat o celtuit 10 f.
quitand. — *Campeni* 4 Martie 1849.
Avirone Teleki m. p.
V. Prefect.
vidi *Iancu* m. p.
prefect.

QUIETANTIA.
Despre Septe floreni și 48 de xri în valute, quarii subșignatu în pretiulu 52 de fontii de carne de vita cumparata dela mine pe sama *Domnilor* streini

veniți aci — cumcha dein *Cassa Distr. a Campaniei* dreptu iam primitu marturisescu. — *Campeni* 26-a Mart.
× *Neagu Duca*.
adecha 7 fl. 48 xri W.

QUIETANTIA.
Despre —5— floreni în argentu cari subșignat în Intertentia mea pe mai multe zile fiind trimisu în partele *Ungarii* cu *Littere Officioșe* de *D. Praefactu Iancu*, cumca din *Cassa distr. a Campaniei* dreptu iam primitu adevereșiu. — *Campeni*, 2 April 1849.
× *Lazaru Plesa*.
adeca quinque floreni —5 f. cm.
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

QUIETANTIA.
Despre treideci și noa fior. în valuta, care subșcrisulu vendiendu doa peli de vita pe seama gvardiei nationale din *Cassa districtuală* *Campana* iam primitu. *Campeni* 8 Ap. 1849.
× *Cimonia Constandina*.
ad. 39 fior. inv.
vidi *Iancu* m. p.
Prefect.

CVETANCIE.
Despre 5 legeturi de ace și osute de *Cremini* care am primitu dela *Sabô Nicolae Perceptor*, care leau cumperat

dela *Abrud* cu 5 f. 40 xr. cm. Drept adevereș în *Cimpeni*. 1849 Aprilie 16 dile. 5 fl. 40 cr. c. m.
Nicolae Corches m. p. tribun.

Vidi: *Iancu* m. p. Prefect.
CVETANCIE.
Despre 25 f. cm. care jam primit Pentru ustanelile *Care* leam facut drept adevereș în *Campeni* 1849 April 20 dile. i. e 25 Rf. m. c. *Corches* m. p. tribun.
Vidi: *Iancu* m. p. Prefect.

ADEVERENCE.
Despre 6 f. cm. care sau dat pe capsli și pe 6 concuri de hirtie și 3 f. 20 xri. cm. bani gata sau dat la *Nicoare Nicolae* pentru tocmitu pustiloră. Drept adevereș.
Campeni 1849 April 20 dile. 6 f. cm. 20 xr. *Corches* m. p. tribun.
Vidi: *Iancu* m. p. Prefect.

QUIETANTIA.
Despre Patru spredece floreni și 2 xr. în Valute cari subșignata în pretiu a 13 pâni cumparate dela mine pa sama *Domnilor* Streini schi a servitorilor aque-lora, cum cha dein *Cassa Logerului* dein

nu se admită, ci să rămână dreptul de a alege oficialii ca și până aci. Szereday Aladár și-a motivat propunerea cum a putut ca deputat guvernamental, cum este D-sa, ăra vorbirea contelui Kun Géza era una din cele mai splendide, decât nu pleda pentru nisece principii false, cari nu sunt aședate pe adevărata stare a lucrului și cari fiind a atinge drepturile și aspirațiunile acelor concetățeni, cari nu sunt și nici nu vreu să fiă maghiari.

S'au mai auțit și alte vorbiri sfărăitoare, der fără nici o valoare și toți vorbitorii nu exprimau alte îngrijiri, decât cele ce îi pască pe fii națiunei maghiare, așa încât te socoteai, că nu ești într'un comitat absolut românesc, ci undeva în inima Ungariei.

Caracteristică a fost și vorbirea președintelui Tribunalului Dr. Solyom Fekete Ferencz, care se laudă, că-și pōte mulțumi pozițiunea ce o are sistemului de denumire, cu tōte aceste a vorbit și a votat contra propunerii lui Szereday. Acest mare corteziu de odinioră atacă aspru guvernul ungar și sistemul întreg de astăzi. Sunt curios ce va dice ministrul de justiție, când va auzi, că un președinte de Tribunal, în congregațiune, spune lumii, că „dieta Ungariei nu este adevărata expresiune a populațiunei din țară“.

A mai ținut o „predicație“ și popa cel reformată, Szōts Sándor din Deva, singurul reprezentant al partidului „independent“, apoi baronul Bornemisza Tivadar, care dedă de gol pe vice-comitele, dicend că și el a fost contra sistemului de denumire, der în câte-va zile și-a schimbat convicțiunea. Aci apoi replica vice-comitele cu furie și gesticulări, de socoteai, că o să se ia de cap. Mai apoi Baronul Bornemisza se încieră cu Szereday Aladár, atacându-l aspru. Scurt administratorii noștri deveniră foarte nervoși și făceau la sfară, de socoteai, că acuși o să reforme tōtă dieta Ungariei.

Cătră finea desbaterilor luă cuvântul Dl:

F. Hossu Longin, dicend că următoarele: Onorabilă Congregațiune! Am auzit aci vorbiri de diverse naturi. Am auzit vorbiri „clasice“, vorbiri diplomatice, vorbiri „patriotice“, vorbiri despre „administrațiune“ și alte câte de tōte, der nu am auzit nimic despre opiniunea majorității absolute a acestui comitat.

Ei bine, se auțit și opiniunea Românilor (intrerumperi.)

Lazar Arpad intră, că vorbitorul dela cine are plenipotență?

F. H. Longin: pe basa plenipotenței, pe care ați vorbit D-Vōstră în

numele „națiunei maghiare“, „în numele poporului“, în „numele comitatului“ și ce soiu încă alți cui, am dreptul să vorbesc și eu în numele Românilor din acest comitat, — apoi chiar să nu am imputare dela toți Români din comitat, ca membru al acestei congregațiuni și ca Român imi voiu spune convicțiunea fără teamă.

Vorbirile, ce s'au rostit aci, m'au convins și au putut convinge pe fii-care Român, că este justificată lupta, ce a purtat-o continuu Românii în această congregațiune. Din vorbirile d-vōstră reese ca lumina sōrelui, că nu a fost drēptă și nu a fost bună nici legea de administrațiune de până aci, adecă sistemul de alegere, și nu are să fi drēptă și bună nici legea privitoare la denumirea funcționarilor administrativi, că, nici una, nici cealaltă, nu se basază pe adevărata stare a lucrului și și una și cealaltă ignorază faptul, că patria nōstră nu este națională maghiară, ci o țară poliglotă.

Etă, domnilor, va ajuns nemesa, că inși-vē ați venit la convicțiunea, că nu a fost bine, cum a fost până acuma și tot D-Vōstră ați declarat publice, că nu va fi bine nici în viitor. Ei, apoi ce să dicem noi?

Cu o satisfacțiune ore-care iau la cunoștință declarațiunile D-Vōstră, și fiind-că nici una din propunerile făcute nu mulțimesc și nu pot mulțami pe Români, nu votez nici pe lângă o propunere!

Aceste declarațiuni au frapat pe administratorii noștri, într'atâta, încât nimeni nu a putut dice nimic, și nu mai privirea și fețele lor tradau lupta internă.

A mai vorbit încă Imets Ignatz, apoi comitele a pus propunerile la vot și congregațiunea cu majoritate, — 50—60 voturi, — a primit propunerea lui Szereday Aladár.

Astfel aristocrații au rămas pe jos, ăr comite, care într'una din congregațiunile de mai înainte enuncia cu emfasă primirea propunerii privitoare la trimiterea din partea comitatului a unei oșni pe monumentul celor spânzurați la Arad, cu această ocaziune put să facă și pe voia guvernului.

Ei, așa sunt diplomații, — într'o și sunt cu cei ce demonștră contra casei demnitate, ăra în altă și soiu să facă serviciu guvernului.

Așa a decurs prima congregațiune în sala cea pompōsă, în noua casă a comitatului Huniădorei. Bucurați-vē, frați Români și admiraiți, cum vē administreză „Meltosăgoș-ii“! Cassiu.

Clușu, 23 Iunie 1891.

(Corespondență part. a „Gaz. Trans.“)

Reorganizarea casinei române din Clușu, a cauzat senzație și bătaie de cap adversarilor noștri. Foile maghiare din locu au intimpinat cauza, ca un reu-omen, der s'au mângaiat cu așteptarea, că înzadur se opintesc Români, căci casina lor nu va pută exista.

Așteptarea acēta își are motivul în cunoștința justărilor, precum scumpetatea locală, și numărul mic al inteligenței nōstre române de aci.

Der „Egyetértés“ nu s'a cugetat așa, el a dīs, că noi ne-am aședat cu casina nōstră în acest oraș, pur maghiar(?) în localitatea cea mai frumoasă, în fruntea pieței (ce e și adevărat) și cumcă cumpărăm la palate una după alta, der tot cu bani din România, ce ne curg de acolo, ca plōia. — Combinație fără de noi o basă și înțeles. Vorbe gōle!

Noi însă am aflat de bine a le da bună pace binevoitorilor noștri, se cugete și se vorbescă cât și ce le place și ne-am păstrat devisa: „a tace și face.“

Der fiind-că nici onoratul public inteligent român, nu e în curat cu cestiunea, ba unii au adus-o în combinare cu tabla reg. — sciind, că localitatea cea dinainte nu era acomodată, ca nisece bărbai meritați, ca domni juși dela tabla reg. (pe cari îi invită și la casina magnaților) se și pōtă afla adăpost literar acolo, der deră pentru aceea s'a strămutat localitatea ș. a. ș. a.

Aflu de lipsă spre orientarea interesărilor a face cunoscută cauza adevărată care a cauzat reconstituirea comitatului și strămutarea localității societății române de lectură din loc.

Adecă: președintele societății pomenite a fost Reverendissimul D-nu Gavril Popu ca protopop gr. cat. din loc, care fiind înaintat ca canonic consistorial metropolitan, s'a depărtat la Blășiu. Până aci și localitatea societății a fost în localul capelanului gr. cat. fiind-că protopopul cu capelanul, ca rudenii formau o familie și locuiau la olaltă în localitățile protopopesci.

Strămutarea acēta a produs străformare și la societatea de lectură prin alegerea altui președinte, în locul celui depărtat, și îngrijire de alt local, pentru că atât protopopul cât și capelanul nou erau omeni cu familie, și aveau lipsă de tōte localitățile parohiale. Când deră din aceste cause juste ne sfărămă noi capetele mai tare, pentru viitorul societății nōstre mult ceroate și pesecutate (ba era și decisă a strămuta localul), de odată ne trezim cu scirea, fulger din senin, că cineva dintre cei mulți „binevoitori“ ai noștri, ni-a denunțat la ministrul de instrucțiune publică și culte reg. ung. cum-că casina nōstră ocupă școlă confesională gr. cat. din loc. De unde apoi s'a rēnduit cercetare mare prin metropoliă, și fū finit prin poliție și s'a constatat, că tōtă denunțarea a fost neadeverată și pōte numai din bunavoință îndatinată inventată.

Insă denunțarea s'a colportat prin foile maghiare, bucurându-se aceste, că ni-au huiduit din școlă. Noi însă n'am aflat de lipsă, a le strica cheful ou desmînțiri. Am tăcut, și am lăsat. Ne-am reconstituit comitatul, alegend de președinte nou pe Ilustrul Domn Alecsandru Bohățielu căpitan suprem district, în pensiune. Ne-am închiriat localitate acomodată, ne-am mai procurat cele de lipsă, ce nu am avut, și ne-am creat un adăpost literar, care pōte fi cercetat chiar și de patronii statutari adecă: Episcopii și Metropoliții români. Aceste tōte s'au bune și frumoșe, der adversarii noștri, nu cred în vitalitate nōstră, ba deja ni au și profetuit și ne doresc căderea, că de grabnică.

De acēta nu mē mir, der cu atāt

mai mult mă cuprinde mirarea, când și între noi se află încă mai mulți, cari nu doresc, der pōrtă frica căderii și a izbēndii adversarilor. Sum însă convins, că le va creșea inima cât pumnul D lorsale, decât le voiu arēta realizat cāntecul poetului nostru național:

„Un semn ei mai așteptă, și sară cu lupii 'n stână.
Bētrāni, bărbai, jun tineri din munți și din câmpii!“

Abia s'a dat semnul de viață al societății nōstre, și din mari depărtări alērgă a ne gratula și a ne sprijini, nu numai moralicesce, der și materialicesce prin înscrieri de membri esteri, cu taxa statuară de 6 fl. pe an. Și anume: 1) Alesandru Dragoșiu, conducător de economie în Icolodul mare. 2) Gregoriu Stetiu, adv. în Gherla. 3) Samoil Popu, paroch gr. cat. în Berindu. 4) Ioan Albon, paroch gr. cat. în Velcheriu. 5) Teodor Ciorte, paroch gr. or. în Coșocna. 6) Alesandru Sava, paroch gr. or. în Marișel. 7) Nicolau Hossu, proprietar în Restoc. 8) Gavril Manu, adv. în Deșiu, cari sunt și rugați a primi mulțămite nōstră publică, pentru concursul filantropic din partea Domniilor sale.

Decă am ajuns până aci, vē rogă D-lor cei cu desperare, auțit și vē minunați și mai tare, avem și gentile dame române insinuate ca membre, că-ora și mai călduros le mulțămim din adencul inimei, și numai din respectul cel păstrat față de D-lor, nu le pomenim în public, fiind-că la acēta nu ne-am cugetat, și așa nu avem permisiune.

Der apoi speranța viitorului, scumpa junime a nōstră? Dumneșu se-o țină!

Toți și tōte aceste sunt pur patrioți, și așa din afară n'o se ne curgă, der nici măcar n'o se ne picure vr'un ban. Nici nu poftim, pentru că prea bine șcim, că multe sunt neajunsurile Românilor în tōte părțile lumii.

„Ajută-te însuși pe tine, atunci și Dumneșu îți va ajuta!“

Noi numai ajutorul nostru propriu îl poftim și dorim, și mai pe sus de tōte încredere în puterea nōstră de viață impreunată cu concordia, frățietate și lucrare neobosită în pace.

Așa putem fi prea siguri, că și Dumneșu va fi cu noi, și ne va ajuta fiind imparțial și bun părinte tuturor!

Un membru din comitet.

Telegrama „Gaz. Trans.“

(Serviciul biroului de coresp. din Pesta)

Fiume, 24 Iunie. Primirea monarhului a fost peste așteptare de imponentă. Maiestatea Sa intră în cetate între strigătele de bucurie entusiastice ale populațiunei și între bubuitul tunurilor escadre engleze. La 9 ore se încep primirea deputațiunilor. Deputațiunei greco-orientale răspuse Maiestatea Sa, că primesce cu mulțămire expresiunea de alipire sinceră. Deputațiunei comunității protestante cu plăcere îi mulțămesc pentru expresiunile de credință și pentru bunele dorințe. După prându inspecțiunea Maiestatea sa portul, fabricile, sēra a fost masă de curte, și o reprezentațiune festivă în teatru, apoi o admirabilă iluminatiune, în fine conduct de torțe. Maiestatea sa apăr pe balcon, fiind salutat de puternice strigăte de „Eljen.“

Strigoni, 24 Iunie. Pe baza propunerii ministrului de finace decise Maiestatea Sa în cestiunea Pisetum-ului, că în viitor pisetumul nu se cuvine Primatului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil interinal: Gregoriu Maloru.

Campeni dreptu i amu primitu marturisescu.

Campeni 26-a Apr. 1849.

adechă 14 f. 2 xr. V. V.

× Maria Heller.

QUIETANTIA

Despre 42 — Patruzeci și doi de de floreni 25 xri. în valuta, carii subșignatu în pretiu unei Cladituri de foșu cumparat dela mine pe sama Logerului computandu și vectura — cumcha dein cassa Logerului dein Campeni iamu primitu marturisescu. — Campeni 26-a Apr. 1849.

adecha 42 f. 25 xri vv.

× Basiliu Mușu.

Vidi: Iancu m. p.

Prefect.

QUIETANTIA*

Despre 24 — douăzeci și patru floreni în argenti, care eu subșignatu în pretiu a 40 — Patrare de ovas care am cumparat pa sama Oraschului și pe cum ca iam primit din Cassa Distr. Campanii prin aquasta drept adevred. — Campeni 30 Aprilie 1849.

Idest 24 fl. cm.

Ilia Dascalovic m. p.
gasda Orasului.

QUIETANTIA

Despre 12 floreni în valute, carii subșignatu în pretiu platii pa 2 luni și

doa septamani pentru gatarea mancarii pe sama streinilor — cumcha dein Cassa Logerului dein Campeni dreptu iamu primitu marturisescu — Campeni 1-a mai 1849.

adecha 12 f. w.

× Georgiu Tio u

QUITANTIA

Despre 5 fl. c. m. id. quinque florini argenti primiti la mana mea din Cassa districtuale dati de perceptoru Nicolae Sabo, adeverez și recunosc prin subscrierea numelui.

Campeni 31 mai 849

Franz Pfeiffer m. p.
kommandant.

Vidi: Iancu m. p.

Prefect

QUIETANTIA*)

Despre Patruzeci și opt de floreni carii — subșignati în pretiu săloru — grostiorului — unsorei — ocelului și pentru ferberea mancarii Tribunalu pa 5 septamani cumcha dein Cassa Logerului dein Campeni iamu primitu marturisescu. — In Campeni 16 Iuliu 1849.

adecha 48 fr. în valute

× Maria Baranyai
(FINE.)

*) Din alte câteva chitanții vedem, că în Aprilie 1849 costau 11 punți de slănină 7 fl. 20 cr. în valută, 55 punți de carne 9 fl. 20 cr. valută; 2 punți de lumină 40 cr. în argenti; un miel 3 flor. în valută.

Cursul pieței Brașov.

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brașov, including Banconote românești, Argint românești, and Ruble rusești.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates from the Vienna stock exchange, including Renta de aur, Renta de hârtie, and Imprumutul căilor ferate.

Table with various market rates and prices, including Amortisarea datoriei, Bonuri rurale, and Imprumutul cu premiul unghuresc.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- 1. Dela Brașov la Pesta: Trenul mixt, Trenul accelerat, Trenul de persoane.
2. Dela Brașov la București: Trenul accelerat, Trenul mixt, Trenul accelerat.

II. Sosirea trenurilor:

- 1. Dela Pesta la Brașov: Trenul accelerat, Trenul de persoane, Trenul accelerat.
2. Dela București la Brașov: Trenul accelerat, Trenul mixt, Trenul accelerat.

Serviciul de Studii și construcțiuni: căi ferate, șosele și poduri alți Ministerului Lucrărilor Publice din România...

Amatorii d'a fi angajați pe unu, doi sau mai mulți ani, sunt rugați a trimite Serviciului în București Strada Minerva Nr. 16...

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Mensul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1891.

Large table with train schedules and fares between various stations like Budapest, Brașov, Sibiu, and Cluj. Includes columns for train types and prices.